

(כל חזויות שטורות)

נצרת חזית לבלימת משה דיין. נאומי דיין, שמינו חוסר תוכנית עם ביקורת עוקצנית נגד הצמרת של מפא"י, עוררו את העסקנים הקשישים למלחמת הגנה. העסקנים לא יתקפו את דיין התקפת מצח, אלא ינסו למשוך אותו לשורת ויכוחים בהם הם מקווים להוכיח שאין לו יכולת רעיונית ופוליטית. להמעט בהדרגה את דמותו, כפי שקרה קודם לכן ליגאל אלון.

אותה שעה תתעורר במפא"י המלחמה נגד כל קבוצת המנהלים. חזית ראשונה: נסיון לסלק את ג'ון קמחי, דוברם של פרס, דיין ושות', מערכת הגיוניש אוכסרבר, המופיע בלונדון (באנגלית ובצרפתית) בכספי ההסתדרות הציונית, בה אין לקבוצת המנהלים שום אחיזה. בבריית אידיאלי למערכה זו: נחום גולדמן, השולט בכספים הציוניים, יריבם הבולט של המנהלים.

הגוש הערבי חסרראמריקאי יפתח חזית חדשה נגד רע"ם. עבד אלנאצר ייאשם בכך שהוא משתף פעולה עם סין העממית, בה מוכאים עשרה מיליון מוסלמים. מוסלמי סין ערכו לא מכבר הומות, נאשמו עליידי עתוני השלטון כי הם מחשיבים את נאמנותם לעדה המוסלמית העולמית יותר מאשר את לאומיותם הסינית.

שר האוצר ישתלב על כל החברות הממשלתיות. אחרי ששר הפיתוח המפיץ נלחם במשך שלוש שנים לקיים את שלטונו על החברות הגדולות בנגב ועל נמל אילת, מנוצל עתה הכשלון המביש בתמנע לקיצוץ כניפו ולהעברת השלטון לידי שר האוצר המפא"י. לפי הוראות חדשות, יכריע שר האוצר למעשה בכל ענין הנוגע למנוי מנהלים, שינויים בהון וקבלת הלוואות.

מפא"י תינסה לתת לתנאי עתה הנוער שלה מעמד ממלכתי.

אחרי שיתממש האיד חוד בין התנועה ה מאוחדת המפא"ית עם הנוער העובד, עשוי לפרוש מהגור ער העובד הפלג השייך לאחדות העבודה, שיתאחד עם המחנות העולים, תנועת הנוער של מפ"לנה זו. במקרה זה תעמיד מפא"י פנים שהנוער העובד ה מחודש הוא בלתי מפלגתי, וזכאי לת מיכה ממלכתית ול זכות לפעול בבתי הספר באופן נגדי בניגוד לתנועות ה נוער של כל שאר המפלגות.

מפ"ם תרצה את כל מלימותה פכיב ההורדה המלאכותית של האינרס המזויף. לקראת הבחירות יופיעו נציגיה בכנסת בהופעות רצופות נגד הסובסידיות הניתנות מפעם לפעם עליידי האוצר להורדה מלאכותית של האינדקס. מפא"י לא תעשה דבר נגד פעולות אלה, מאחר וגם זובריה בעריה הפצה זמנית יתייבבו נגד זיוף האינדקס, כאילו מישהו אחר עושה זאת. בינתיים ימשיך משרד האוצר להעניק סובסידיות לזיוף האינדקס.

קרן קולי לא תמחר לשפוך את כספה בישראל. הקרן האמריקאית לעידוד התעשייה הפרטית (במידה שהיא קשורה במשק האמריקאי) היתה צריכה להתחיל בפעולותיה בישראל כנסיון ראשון, אך נחונה כאשר הומטר עליה מסר של בקשות בהמרצת ממשלת ישראל, לכן החליטה הקרן להתחיל בפעולותיה במקסימו, לעבור רק אחרי כן לישראל.

10 מרכזים ממחריים חרשים וקמו ברחבי הארץ עליידי חברת רסקו, אחרי שתחתום הסכם על כך עם מלך הנעליים האנגלי. יהיה זה נצחון חדש לשיטתה של החברה הפרוגרסיבית למשוך ארצה משקיעים ולהשתמש בכספיהם לבניית בנינים להשכרה. הנאתה העיקרית של רסקו: עבודת קבלנות הבנין.

ישראל תשתתף בשבע תערוכות בינלאומיות נוספות - בפוזנן (פולין), איזמיר (תורכיה), מרסיי (צרפת), פראנאפורס (גרמניה המערבית), זאנגר (יוגוסלביה), סאלוניקי (יוון) וניירובי (קניה). למרות הסכסוכים בקשר לתנהלת הביתן הישראלי בבריסל, החליטה הממשלה להחייב את השתתפות ישראל במאורעות אלה.

בקרוב יוצע לאכילה בשר עטברימים. לפי תוכנית חדשה, ינוצלו 35 אלף דונם בריכות הדגים בשר לגידול עטברימים (נוטריה). בשר שפרותיהם היקרות יוסיפו למעלה ממיילין דולאר ליוצא הישראלי. בשר הנוטריה יגיע ל-1200 טון בשנה, דומה לבשר הספנים, טוב לאכילה, אך אינו כשר.

חוסר עבודה חמור ישרור בקרוב בשוק האמנים המקומיים. התיאטרון הקאמרי יגליס החודש את מסע הפיסורים המקיף שהוא עורך בשורות שחקניו הצעירים והוותיקים, הממלאים בדרך כלל תפקידי מסנה. הבימה ואהל, מהם עברו שחקנים אלה ברובם לקאמרי, לא יקבלו אותם בחזרה. עד לבחירות, כשידרשו שחקנים אלה לאסיפות תעמולה, לא ימצא פתרון לבעיה זו.

המשק

מה הגיד הנגיד

שלטונו של דויד ("דוליק") הרוביץ בחיים המשקים מוגבל למדי. למעשה אין לנגיד בנק ישראל כל שליטה על הכוח המשקי הקובע - הממשלה. אולם לדוליק מהיר העט וחובבי הכתיבה יש נשק אחד, שהוא מפעיל אותו ברצון ובידי נדיבה: נשק הביקורת.

פעם אחת בשנה מפרסם הנגיד סיכום שנתי על מערכת הכלכלה. כמעט ללא יוצא מן הכלל סותרים מספריו, שנה בשנה, את המספרים הרשמיים של שר האוצר. אך בחוגי המשק נהנים סיפורי הנגיד מאימון רב יותר מסיפורי השר.

הכל עולה. השבוע פירסם דוליק את הדו"ח השנתי שלו לשנת 1957. המספרים היו מעודדים מאד - פרט לגבי מי שמבין בכלכלה.

לפי הדו"ח, הכל בישראל עולה. עלה הייצור (11%). עלה הייצוא במידה ניכרת מאד (27%), בעיקר הודות לעליית מחירי התפוחים וההילומים בשוקי העולם. עלו ההשקעות (2%). אולם לעומת עליות מעודדות אלה, היו

רועי אבירביע ועריהם בשטח התקרית מי ירה את הירה הראשונה?

כמה עליות מוכאות מאד, שהיו הרבה יותר חשובות. עלתה הצריכה הפרטית של אזרחי ישראל (בלמעלה מ-15%), ולמרות עליית הייצוא, עלה הפער במאזן התשלוחים מים הלאומי (היינו עודף הייבוא על הייצוא) ב-7% נוספים ומדהימים.

בין כל העליות, זוהי העליה הקובעת. היא מוכיחה כי המחלה הכלכלית אינה חולפת, אלא מחלה יסודית של המשטר הכלכלי כולו, שהיא חשוכת מרפא בתחומי המשטר. בשנה אחרי סיני, ללא מתיחות בטחונית וזעזועים פוליטיים, ללא עליה המונית, ועל אף עלייה בייצוא, התרחקה העצמאות הכלכלית בקפיצה גדולה נוספת. ככל שהמשק חי יותר מכספי השנור, כן הוא נעשה תלוי יותר במערכת השנור. חומצה גפריתנית. אם היו אופטימיסטים שקיוו כי בשנת 1958 השתנה תהליך זה, בא הנגיד ושפך מעט חומצה גפריתנית על תקוותיהם. בשליש הראשון של 1958, הוסיף בעליפה, גדלה הצריכה לנפש ב-3.5%, ואילו הפער הלאומי גדל ב-7% נוספים.

הכצורת

אות קין (המשך)

המלחמה הנושנה בין קין והבל על שטחיה המרעה הזעומים שטרדו בנגב אכולי הכצורת (העולם הזה 1078) נמשכה השבוע במלוא הטרמטיות. ערבי הבדואים, שגדלו ויגשגשו בשתי שנותי ברכה, פרצו כנחל ארבה לתוך כל שטח שנוזמן בדרום צפון נה, במאצם הנושא להישאר בחיים. בעלי השטחים, לרוב משקים עבריים מקומיים או שליחים מן הצפון, השיבו מלחמה ערעה באמצעים כשירים ובלתי כשירים.

שיטות רבות בלשו במאבק העקשני. לשיא הגיעו בשעתו אנשי שדה יבוקר, ש' שחטו בירות מקלעים עדר שלם של שבט בדואי שכן, אחרי שעלה על אדמותיהם. לעומת זאת נהגים אנשי משק להב לעצור את הגמלים הרועים באדמותיהם ולהחזירם רק לידי המשטרה, מתוך תקווה כי הבורר אים יהרו מפני מעשה שיגרורו אחרי טרדות כה רבות.

השבוע אירעה ליד מושב אחוים, בקיר-בת העיר הפלשתית העתיקה גת, תקרית חמורה עוד יותר - סיבוב חדש במלחמה שהיתה עתיקה עוד בימים שהפלשתים ירדו בחופי הארץ.

הקש ששבר את הגב. למשק דגניה א', היושב באחד מאזורי ההתיישבות הצפופים ביותר בארץ, החזיר משרד החקלאות כמה אלפי דונם בדרום. פלחי המשק ורעו את שדותיהם, בקירבת מושב אחוים, וכש' בהשיל היבול קצרו את התבואה, בזה תמה בעלותם הארעית על האדמות, והשטח חזר לרשותו של משרד החקלאות.

אילו היתה זו שנה רגילה, לא היה מן הסתם קורה דבר. אולם בגלל הצבצורת החמורה של השנה, הורשו שבטי הבדואים להוביל את עדויהם צפונה, לעלות על שדות שלף של המשקים העבריים. לשבט אבירביע נאמר כי מיד אחרי גמר הקציר, יכולים הם לעלות על שדות דגניה א', וכך עשו.

אלא שהחקלאים מן הצפון לא סיימו את מלאכתם עם הקציר. הם כבשו את הקש בחבילות, הובילו אותו בהדרגה ה' ביתה. וכך, עוד לפני שקין העברי פניה את השטח, עלה עליו הבל הבדואי עם צאנו. פה ושם התנגשו השניים. הבדואים התירו את החבלים של חבילות הקש, ב' טענם כי האדמה נמסרה להם עליידי משרד החקלאות והקש המפורז שייך להם. הי קיבוצאים הגיבו במעשי תגמול פרטים, החרימו עשרות כבשים מעדרי הפולשים. אך הפלישה לא נהדפה.

עין פצועה - הוכחה חותכת. או, לדברי עידה סלמה עידה גיבראן, בשעת שקיעת החמה, בא הקיבוץ ולקח לנו 400 כבשים בכוח. כשניסינו להתנגד פתחו עלינו נו באש. רועי אבירביע ברחו, עדרם הרב התפור לכל עבר.

בפי הקיבוצאים היה הצד השני של המסבע: הם עלו על השדות. ניסונו לסלק אותם, ירו בנו. להוכחה הראו את עינו של אחד החברים, שנפצעה מרסיסי זכר כית של מכונת, אשר הועפו עליידי כדור של רובה בדואי.

אלה ואלה פנו למשטרת בארישבע. אולם כשבאו הבדואים האיטיים יותר להתלונן, כבר מצאו את השוטרים מצפים להם. 24 רועים נעצרו ללא זכרים מיותרים. רק למחרת השתכנעה המשטרה כי הסיפור אינו כה חד-צדדי, שיהררה את הרועים. בדואי צעיר אחד בלבד הוחזק במעצר, מאחר שהיה ברור כי מישוהו בכל זאת ירה במכונת הקיבוץ.

בינתיים לא הסתיימה גם פרשת השטחים השרופים (העולם הזה 1078) ליד להב ודביר. שליחי משרד החקלאות פתחו ב' חקירה, שתוצאותיה ימסרו למשטרה. מד כילויות הקיבוצים הודיעו כי יתבעו למשפט את הארץ וכתבה, וכן את קול העם. ש' העתיק את הדיעוה. הם הסתמכו באיומיהם אלה על דבריו של השייך אבירביע, ששפיו הודיע הארץ על זהותם של שורשי השדות. השייך הכחיש הכל: לא אמרתי כלום.

אולם בסוף השבוע, שוב התהפכה ה' קערה על פיה. השייך אבירביע הודיע במכתב לארץ: "המתרגם סילף את דבריו במסיבת העיתונאים, שנקראה עליידי להב ודביר."

אולם באחירה המחוממת של הדרום המיובש, קשה היה לדעת - במקרה זה לפחות - מה מכל המריבות הוא אמנם תוצאה של סיכסוך הדרות בין קין והבל, ומה תוצאה של ה"בוליטיקה", השוררת בחסות המושל הצבאי.

עחונות

כותרת השבוע

בידיעות אחרונות, מעל לסיפור על ה' שמועות, כי בית החרושת לבירה נשר יועבר לאזור פיתוח בנגב: תטיח בבית החרושת לבירה.